

การศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
**Study the problems of Parcels Management in Educational Institutions
According Good Governance Principle of School Administrators
Under Phichit Primary Educational Service Area Office, 1**

วันดี เกตุแก้ว และ ทศนะ ศรีปัตตา

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Wandee Ketkaew and Tatsana Sripadta

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: wandeek63@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษา จำนวน 132 คน ปีการศึกษา 2564 โดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงานพัสดุตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือด้านการจำหน่ายพัสดุอยู่ในระดับน้อย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและตรวจสอบอยู่ในระดับน้อย

คำสำคัญ: สภาพปัญหาการบริหารงานพัสดุ, การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร, หลักธรรมาภิบาล

* วันที่รับบทความ: 7 ธันวาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 26 ธันวาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 28 ธันวาคม 2564

Received: December 7, 2021; Revised: December 26, 2021; Accepted: December 28, 2021

Abstracts

This study aimed to determine the supplies management problems based on principles of good governance experienced by administrators of schools under Phichit Primary Educational Service Area Office 1. One *hundred* and thirty-two (132) teachers from the supplies management department in the academic year 2021 were recruited by using the purposive sampling method and participated in this study. The questionnaire was used to collect data. Statistic tools used in this study were Mean and Standard Deviation.

Results indicated that, overall, the supplies management problems based on principles of good governance experienced by administrators of schools under Phichit Primary Educational Service Area Office 1 were at a low level. By considering each aspect, it showed that, based on respondents' perspective toward following aspects as small level problems, the procurement aspect had the highest mean, followed by supplies distribution aspect, and supplies maintenance and audit aspect had a low mean, respectively.

Keywords : Condition of problems in the management of supplies; School administration of administrators; Principles of Good Governance

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความสามารถและมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

(ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 6)

การบริหารงานพัสดุของรัฐ นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องยึดถือปฏิบัติ เนื่องจากโดยเจตนาของกฎหมายดังกล่าวนี้ต้องการที่จะเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการจัดซื้อจัดจ้างโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของภาครัฐ จากการใช้งานก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผล การปฏิบัติงาน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งได้แก่ หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผลและหลักตรวจสอบได้

(สุพิศ ประณีตพลกรัง, 2561 : 43)

หลักธรรมาภิบาล เป็นหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเน้นความเป็นธรรมในการอ้างรักษาบ้านเมืองและสังคมทั้งภาครัฐและภาคประชาชนที่ดี ใช้แนวทางประชาธิปไตยและเคารพสิทธิมนุษยชน โดยมีการเชื่อมโยงความถูกต้องเป็นธรรมสุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ มีความเสมอภาคและการมีส่วนร่วม ดังนั้น ในการบริหารงานพัสดุภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลจึงมีองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้ คือ 1) หลักความคุ้มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสมและมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน 2) หลักความโปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจนและมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน 3) หลักการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ 4) หลักการตรวจสอบได้ โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ (มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560, 2560 : 75)

ในปัจจุบันการบริหารงานด้านพัสดุของสถานศึกษายังพบปัญหาต่างๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างบางรายการไม่มีรายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้าไม่ทันใจของผู้ที่จะใช้ การจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนในสังกัด การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบฯซึ่งจะต้องส่งคืนแก้ไขแบบจัดซื้อจัดจ้างมีรูปแบบที่ยังไม่เป็นแบบมาตรฐาน การลงข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในระบบอิเล็กทรอนิกส์ลงข้อมูลไม่สมบูรณ์ครบถ้วน การดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรปฏิบัติงานด้านพัสดุใหม่เป็นจำนวนมากประมาณ 80 % ของจำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด ทำให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่สมบูรณ์ถูกต้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1, 2563 : ออนไลน์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการพัฒนาและปรับปรุงข้อบกพร่องในการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

1.1.1 ครู จำนวน 1,011 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2564

1.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 132 คน ที่ปฏิบัติงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2564

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 132 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เพราะเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษา ที่เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างเพราะจะได้ทราบปัญหาการบริหารงานพัสดุของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาอย่างแท้จริง

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เรื่อง ปัญหาการบริหารงานพัสดุตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จากครูผู้สอนที่เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 47 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านการจัดหาพัสดุ จำนวน 10 ข้อ

ด้านการบริการ จำนวน 19 ข้อ

ด้านการบำรุงรักษาและการตรวจสอบ จำนวน 9 ข้อ

ด้านการจำหน่ายพัสดุ จำนวน 9 ข้อ

โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

- 1) ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความ จำนวน 3 ท่าน
- 5) นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) จากนั้น นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ ข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 ให้ถือว่าเที่ยงตรงใช้ได้ ส่วนข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ให้ถือว่าต้องปรับปรุงและยังใช้ไม่ได้ ค่า IOC ของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.60-1.00
- 6) ผู้วิจัยแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่างๆตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์
- 7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับครู ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยทดลอง
- 8) นำผลที่ได้มาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)
- 9) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

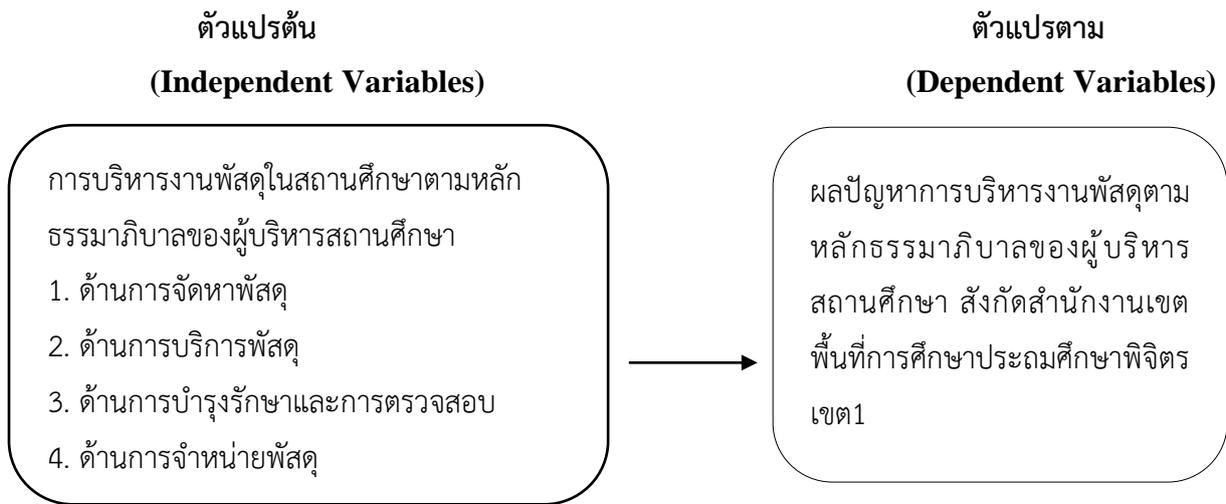
ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและ **Google Form** จากแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จากครูผู้สอนที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ซึ่งใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentile) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษา จากครูผู้สอนที่เป็นเจ้าหน้าที่ ทำงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารงานพัสดุตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 ในภาพรวม

ด้าน	รายการ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 132)		ระดับ ปัญหา
		\bar{x}	S.D.	
1	การจัดหาพัสดุ	2.37	1.07	น้อย
2	การบริการ	2.24	1.14	น้อย
3	การบำรุงรักษาและการตรวจสอบ	2.19	1.09	น้อย
4	การจำหน่ายพัสดุ	2.28	1.11	น้อย

รวมเฉลี่ย	2.28	1.07	น้อย
-----------	------	------	------

จากตาราง 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดหาพัสดุ ($\bar{x} = 2.37$) รองลงมา คือ ด้านการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{x} = 2.28$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบำรุงรักษาและการตรวจสอบ ($\bar{x} = 2.19$)

เมื่อศึกษารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการจัดหาพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดหาพัสดุ ($\bar{x} = 2.50$) รองลงมา คือ ($\bar{x} = 2.47$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบทุกขั้นตอน ($\bar{x} = 2.24$)

2. ปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการให้แก่ปรึกษาพัสดุให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย ปลอดภัย และให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน ($\bar{x} = 2.33$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้จัดให้มีหลักฐานในการลงบัญชีหรือทะเบียนพัสดุไว้ ประกอบรายการควบคุมพัสดุทุกครั้งเมื่อได้รับพัสดุ ($\bar{x} = 2.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มีหลักฐานใบตรวจรับพัสดุ และใบเบิกพัสดุ ($\bar{x} = 2.15$)

3. ปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบำรุงรักษาและตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการผู้ควบคุมการดูแลพัสดุให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ($\bar{x} = 2.38$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงและระยะเวลาในการซ่อมบำรุงที่เหมาะสม ($\bar{x} = 2.36$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการตรวจสอบพัสดุดังเหลือ ที่มีตัวตนอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียน ผู้บริหารสถานศึกษา มีการตรวจสอบพัสดุว่าการรับจ่ายถูกต้องหรือไม่ ในวันเปิดทำการวันแรกของปีงบประมาณเป็นต้นไป และผู้บริหารสถานศึกษา มีการควบคุมการตรวจสอบพัสดุประจำปีก่อนสิ้นปีงบประมาณของทุกปี และตรวจนับพัสดุประเภทที่คงเหลืออยู่ในสิ้นงวดนั้น ($\bar{x} = 2.20$)

4. ปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการจำหน่ายพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การขายพัสดุ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการโดยวิธีการขายทอดตลาด ยกเว้นวิธีการดังกล่าวไม่ได้ผลดีและผู้บริหารสถานศึกษา ได้จัดให้มีการประเมินราคาทรัพย์สินก่อนที่จะมีการประกาศขายทอดตลาด ($\bar{x} = 2.27$) รองลงมา คือ ครุภัณฑ์ที่ได้รับแลกเปลี่ยนเมื่อได้มีการลงทะเบียนครุภัณฑ์แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแจ้งสำนักงานงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่ที่สังกัด และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ($\bar{x} = 2.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์ ที่มีประเภทและชนิดเดียวกันและผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการโอนพัสดุครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพหรือหมดความจำเป็นให้หน่วยงานอื่น ที่ยื่นความประสงค์ขอใช้อย่างถูกต้องตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดทุกประการ ($\bar{x} = 2.13$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 พบว่า ตามความคิดเห็นของจากครูผู้สอนที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดหาพัสดุ รองลงมา คือ ด้านการจำหน่ายพัสดุทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 ยังขาดหลักการความคุ้มค่า และหลักการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสณาราวรรณ กุลทอง (2560 : 76) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 มีปัญหาการบริหารงานพัสดุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดหาพัสดุ ข้อที่มีปัญหาอันดับแรก คือ มีการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง โปร่งใส รวดเร็ว ทันต่อ การใช้งาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่พัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต6 ขาดความรู้และความเชี่ยวชาญในการดำเนินการ จัดซื้อ จัดจ้าง โปร่งใส รวดเร็ว ทันต่อ การใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวสุวรรณี ทองแดง (2558 : 8) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต2 พบว่า ด้านการจำหน่ายพัสดุ พบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขั้นตอนของการทำลายพัสดุที่

ชำระ หรือใช้งานไม่ได้มีหลายขั้นตอน ทำให้ยุ่งยากในการปฏิบัติเนื่องจากต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนด ซึ่งหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต2 ส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการทำลายพัสดุที่ชำระหรือใช้งานไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สีชล พิเศษพูน (2560 : 62) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต1 พบว่า การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดแนวทางให้บุคลากรใช้จ่าย งบประมาณอย่างประหยัด ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรจัดทำและใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ผู้บริหารมีการดูแล บำรุง รักษา ซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์อาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ผู้บริหารสามารถนำผลปัญหาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาจากงานวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลให้ดียิ่งขึ้น
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพของครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำงานพัสดุในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ในด้านการจัดหาพัสดุให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุในขั้นตอนต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ
- 2) ควรมีการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1

เอกสารอ้างอิง

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- สุพิศ ประณีตพลกรัง. (2561). *กฎหมายพัสดุ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตอักษร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สำนักงานการคลังและสินทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต1. (2563). ข้อมูลทั่วไป. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2563. แหล่งที่มา: <https://phichit.org/web/>.
- สุภัสสาราวรรณ กุลทอง. (2560). *ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวรรณณี ทองแดง. (2558). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2*. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สิชล เพิ่มพูน. (2560). *การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.